

Tlač a informácie

Všeobecný súd Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č.°83/21
v Luxemburgu 19. mája 2021

Rozsudok vo veci T-628/20
Ryanair DAC/Komisia (Španielsko – Covid-19)

Fond na podporu platobnej schopnosti španielskych strategických podnikov, ktoré čelia dočasným ťažkostiam z dôvodu pandémie Covid-19, je v súlade s právom Únie

Dotknuté opatrenie určené na prijatie rekapitalizačných opatrení s rozpočtom 10 miliárd eur predstavuje schému štátnej pomoci, ale je primerané a nediskriminačné

V júli 2020 Španielsko oznámilo Európskej komisii schému pomoci určenú na zriadenie fondu na podporu platobnej schopnosti španielskych strategických podnikov, ktoré čelia dočasným ťažkostiam z dôvodu pandémie Covid-19. Uvedený fond podpory je oprávnený prijať rôzne rekapitalizačné opatrenia v prospech nefinančných podnikov so sídlom v Španielsku alebo s hlavným miestom výkonu činností v tomto štáte, ktoré sa považujú za systémovo relevantné alebo strategické pre španielske hospodárstvo.¹ Rozpočet uvedenej schémy pomoci financovanej zo štátneho rozpočtu bol stanovený na 10 miliárd eur do 30. júna 2021.

Keďže sa Komisia domnievala, že oznámená schéma predstavovala štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, posúdila ju s prihliadnutím na svoje oznámenie z 19. marca 2020, nazvané „Dočasný rámec pre opatrenia štátnej pomoci na podporu hospodárstva v súčasnej situácii spôsobenej nákazou COVID-19“². Rozhodnutím z 31. júla 2020 Komisia vyhlásila oznámenú schému za zlučiteľnú s vnútorným trhom v súlade s článkom 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ³. Podľa tohto ustanovenia možno pomoc určenú na nápravu vážnej poruchy fungovania v hospodárstve členského štátu za určitých podmienok považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom.

Letecká spoločnosť Ryanair podala žalobu s návrhom na zrušenie tohto rozhodnutia, ktorú však desiata rozšírená komora Všeobecného súdu zamietla. V tomto kontexte Všeobecný súd Európskej únie skúmal zlučiteľnosť schémy štátnej pomoci, ktorá bola prijatá ako reakcia na dôsledky pandémie Covid-19, s vnútorným trhom z hľadiska článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ.⁴ Všeobecný súd okrem toho spresnil vzťah medzi pravidlami týkajúcimi sa štátnej pomoci a zásadou zákazu diskriminácie na základe štátnej príslušnosti zakotvenou v článku 18 ods. 1 ZFEÚ, ako aj pojem „schéma pomoci“ v zmysle článku 1 písm. d) nariadenia 2015/1589.⁵

¹ Na to, aby mohli uvedené podniky využiť dotknutú schému pomoci, musia v každom prípade spĺňať ďalšie kumulatívne kritériá oprávnenosti stanovené uvedenou schémou a teda preukázať: (i) že čelia vážnym ťažkostiam s udržaním činnosti bez dočasnej verejnej podpory; (ii) že nútené ukončenie ich činností by malo negatívny a výrazný dopad na činnosť alebo zamestnanosť na celoštátnej alebo regionálnej úrovni; (iii) že ich strednodobá a dlhodobá životaschopnosť je zabezpečená plánom životaschopnosti, pričom uvedú, ako môžu prekonať krízu, a opíšu navrhované využitie verejnej pomoci; (iv) že naplánovali predbežný harmonogram vrátenia štátnej podpory poskytnutej fondom; (v) že nečelili ťažkostiam už k 31. decembru 2019; (vi) že nemôžu využiť súkromné financovanie prostredníctvom bánk alebo finančných trhov alebo ho môžu využiť za cenu, ktorá by ohrozila ich životaschopnosť.

² Oznámenie C/2020/1863 (Ú. v. EÚ C 19 I, 2020, s. 1), zmenené 3. apríla 2020 (Ú. v. EÚ C 112 I, 2020, s. 1), 13. mája 2020 (Ú. v. EÚ C 164, 2020, s. 3) a 29. júna 2020 (Ú. v. EÚ C 218, 2020, s. 3).

³ Rozhodnutie C(2020) 5414 final o štátnej pomoci SA.57659 (2020/N) – Španielsko COVID-19 – Rekapitalizačný fond.

⁴ V rozsudku zo 17. februára 2021, Ryanair/Komisia, [T-238/20](#), Všeobecný súd vykonal analogické preskúmanie zákonnosti schémy štátnej pomoci prijatej Švédskom ako reakcie na dôsledky pandémie Covid-19 na švédsky trh leteckej dopravy (pozri [TK 16/21](#)). V rozsudku zo 14. apríla 2021, Ryanair/Komisia (Finnair I; Covid-19), [T-388/20](#), Všeobecný súd preskúmal okrem iného na základe článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ opatrenie individuálnej pomoci prijaté Fínskom v rámci pandémie Covid-19 (pozri [TK 53/21](#)).

⁵ Podľa článku 1 písm. d) nariadenia Rady (EÚ) 2015/1589 z 13. júla 2015 stanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ L 248, 2015, s. 9), sa za schému pomoci

Všeobecný súd po prvé preskúmal rozhodnutie Komisie z hľadiska zásady zákazu diskriminácie, pričom overil, či je rozdielne zaobchádzanie zavedené dotknutou schémou pomoci v rozsahu, v akom zvyhodňuje iba podniky so sídlom v Španielsku a ktoré majú hlavné miesta výkonu činností v Španielsku, odôvodnené legitímnym cieľom a či je nevyhnutné, vhodné a primerané na jeho dosiahnutie. Všeobecný súd tiež skúmal vplyv článku 18 ods. 1 ZFEÚ, ktorý zakazuje akúkoľvek diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti v rámci pôsobnosti Zmlúv bez toho, aby boli dotknuté ich osobitné ustanovenia. Keďže sa však podľa Všeobecného súdu článok 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ nachádza medzi osobitnými ustanoveniami Zmlúv, preskúmal, či dotknutá schéma môže byť vyhlásená za zlučiteľnú s vnútorným trhom na základe tohto ustanovenia.

V tejto súvislosti **Všeobecný súd na jednej strane potvrdzuje, že cieľ dotknutej schémy spĺňa podmienky stanovené článkom 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ**, keďže jej cieľom je skutočne napraviť vážnu poruchu španielskeho hospodárstva spôsobenú pandémiou Covid-19. **Všeobecný súd navyše dodáva, že kritérium spočívajúce v strategickom a systémovo relevantnom význame príjemcov pomoci skutočne odzrkadľuje cieľ dotknutej pomoci.**

Všeobecný súd na druhej strane konštatuje, že obmedzenie dotknutej schémy len na nefinančné podniky, ktoré majú systémovo relevantný alebo strategický význam pre španielske hospodárstvo a ktoré majú sídlo v Španielsku a hlavné miesta výkonu činnosti na jeho území, je primerané a nevyhnutné na dosiahnutie cieľa spočívajúceho v náprave vážnej poruchy hospodárstva Španielska. Podľa Všeobecného súdu tak kritériá oprávnenosti na schému, ako aj spôsoby poskytnutia pomoci spočívajúce v dočasnom vstupe Španielska do základného imania dotknutých podnikov, ako aj *ex post* obmedzenia stanovené uvedenou schémou vo vzťahu k príjemcom pomoci⁶, svedčia o vôli Španielska podporiť podniky, ktoré sú skutočne a trvalo zakotvené v španielskom hospodárstve. **Tento prístup je v súlade s cieľom schémy, ktorý spočíva v náprave vážnej poruchy španielskeho hospodárstva ako perspektívy strednodobého a dlhodobého rozvoja tohto hospodárstva.**

Pokiaľ ide o primeranú povahu schémy pomoci, **Všeobecný súd rozhodol, že Španielsko sa tým, že stanovilo podmienky poskytnutia všeobecnej a viacodvetvovej schémy pomoci bez rozlišovania dotknutého hospodárskeho odvetvia, mohlo legitímne oprieť o kritériá oprávnenosti, ktorých cieľom je vymedziť podniky, ktoré majú systémovo relevantný alebo strategický význam pre jeho hospodárstvo a súčasne trvalú a stabilnú väzbu s týmto hospodárstvom.** Odlišné kritérium oprávnenosti, ktoré by zahŕňalo podniky pôsobiace na španielskom území len ako poskytovatelia služieb, by totiž nemohlo zaručiť potrebu stabilného a trvalého zakotvenia príjemcov pomoci v španielskom hospodárstve, na ktorom sa zakladá dotknutá schéma pomoci.

S prihliadnutím na tieto konštatovania Všeobecný súd potvrdil, že cieľ dotknutej schémy pomoci spĺňa požiadavky výnimky stanovenej článkom 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ a že podmienky poskytnutia tejto pomoci nejdú nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie tohto cieľa. Uvedená schéma teda neporušuje zásadu zákazu diskriminácie a nie je ani v rozpore s článkom 18 prvým odsekom ZFEÚ.

Všeobecný súd po druhé skúmal rozhodnutie Komisie z hľadiska slobodného poskytovania služieb zakotveného v článku 56 ZFEÚ a z hľadiska slobody usadiť sa zakotvenej v článku 58 ZFEÚ. V tejto súvislosti Všeobecný súd pripomína, že slobodné poskytovanie služieb

považuje „akýkoľvek akt, na základe ktorého možno bez ďalších vykonávacích opatrení poskytnúť individuálnu pomoc podnikom definovaným v akte všeobecným a abstraktným spôsobom a akýkoľvek akt, na základe ktorého sa môže pomoc, ktorá nie je spojená s osobitným projektom, poskytnúť jednému alebo viacerým podnikom na neurčitú dobu a/alebo v neurčitej sume“.

⁶ Ide okrem iného o povinnosť transparentnosti a povinnosť predložiť vnútroštátnym orgánom vyúčtovanie využívania dotknutej pomoci, a zákaz preberať nadmerné riziká alebo pokračovať v agresívnej expanzívnej obchodnej politike financovanej pomocou, uskutočniť určité koncentrácie alebo nákupy a vyplácať dividendy, pokiaľ pomoc nebola sčasti alebo v celom rozsahu vrátená.

sa ako také neuplatňuje na oblasť dopravy, ktorá podlieha osobitnej právnej úprave, do ktorej patrí nariadenie č. 1008/2008⁷. Cieľom tohto nariadenia je pritom práve vymedziť podmienky uplatnenia zásady slobodného poskytovania služieb v odvetví leteckej dopravy. Na základe toho **Ryanair v každom prípade nepreukázala, v čom by ju vylúčenie prístupu k rekapitalizačným opatreniam uvedeným v predmetnej schéme mohlo odradiť od usadenia sa v Španielsku alebo od poskytovania služieb zo Španielska určeného tejto krajine.**

Všeobecný súd po tretie zamietol žalobný dôvod, podľa ktorého si Komisia nespĺnila svoju povinnosť vyvážiť priaznivé účinky pomoci s jej negatívnymi účinkami na podmienky obchodu a na zachovanie nenarušenej hospodárskej súťaže. V tejto súvislosti Všeobecný súd uvádza, že takéto vyváženie článok 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ nevyžaduje na rozdiel od toho, čo je stanovené v článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ, a že **za okolností predjednávanej veci takéto vyváženie nemá dôvod existovať, keďže jeho výsledok sa považuje za pozitívny.**

Po štvrté, pokiaľ ide o údajne nesprávne posúdenie dotknutého opatrenia ako „schémy pomoci“, Všeobecný súd rozhodol, že ustanovenia španielskeho práva, ktoré predstavujú právny základ dotknutého opatrenia⁸, sú všeobecne záväzné akty, ktoré upravujú všetky charakteristiky dotknutej pomoci. Uvedené ustanovenia v skutočnosti samy osebe umožňujú bez toho, aby boli potrebné ďalšie vykonávacie opatrenia, tak poskytnutie individuálnej pomoci podnikom, ktoré podali žiadosť o jej poskytnutie, ako aj všeobecné a abstraktné definovanie príjemcov pomoci. V dôsledku toho **Všeobecný súd dospel k záveru, že Komisia mohla bez toho, aby sa dopustila nesprávneho právneho posúdenia, kvalifikovať predmetnú pomoc ako schému pomoci podľa článku 1 písm. d) nariadenia 2015/1589.**

Všeobecný súd napokon zamietol žalobné dôvody založené na údajnom porušení povinnosti odôvodnenia ako nedôvodné a konštatoval, že nie je potrebné skúmať dôvodnosť žalobného dôvodu založeného na porušení procesných práv odvodených z článku 108 ods. 2 ZFEÚ.

UPOZORNENIE: Odvolanie proti rozhodnutiu Všeobecného súdu obmedzujúce sa len na právne otázky možno podať na Súdny dvor v lehote dvoch mesiacov a desiatich dní od jeho doručenia.

UPOZORNENIE: Žalobou o neplatnosť sa možno domáhať zrušenia aktov inštitúcie Únie, ktoré sú v rozpore s právom Únie. Za určitých podmienok môžu členské štáty, európske inštitúcie a jednotlivci podať žalobu o neplatnosť na Súdny dvor alebo na Všeobecný súd. Ak je žaloba dôvodná, akt sa zruší. Dotknutá inštitúcia je povinná vykonať nápravu, pokiaľ ide o prípadnú právnu medzeru, ktorá vznikla v dôsledku zrušeného aktu.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Všeobecný súd.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 z 24. septembra 2008 o spoločných pravidlách prevádzky leteckých dopravných služieb v Spoločenstve (Ú. v. EÚ L 293, 2008, s. 3).

⁸ Najmä Real Decreto-ley 25/2020, de medidas urgentes para apoyar la reactivación económica y el empleo, z 3. júla (BOE č. 185 zo 6. júla 2020), a Acuerdo del Consejo de Ministros sobre el funcionamiento del Fondo de Apoyo a la Solvencia de las Empresas Estratégicas (Orden PCM/679/2020 z 23. júla 2020) (BOE č. 201 z 24. júla 2020).